

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government

Cynllun cydraddoldeb strategol

2018 i 2022

Manylion cyswllt

Gofal Cymdeithasol Cymru

South Gate House

Wood Street

Caerdydd

CF10 1EW

Ffôn: 0300 3033 444

Minicom: 029 2078 0680

E-bost: gwybodaeth@gofalcymdeithasol.cymru

Twitter: @GofCymdeithasol

© 2018 Gofal Cymdeithasol Cymru

ISBN: 978-1-911463-78-8

Cedwir pob hawl. Ni ellir atgynhychu unrhyw ran o'r cyhoeddiad hwn, ei storio mewn system adalw neu ei drosglwyddo mewn unrhyw ffurf neu drwy unrhyw fodd heb ganiatâd ysgrifenedig Gofal Cymdeithasol Cymru ymlaen llaw. Dylid anfon ymholiadau am atgynhychu y tu allan i'r cwmpas a ganiateir yn benodol gan y gyfraith at Brif Weithredwr Gofal Cymdeithasol Cymru yn y cyfeiriad a roddir uchod.

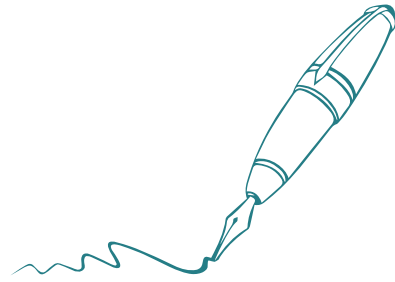
Fformatau eraill:

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg hefyd. Mae copïau o'r ddogfen ar gael mewn print bras neu fformatau eraill, os oes angen.

Cynnwys

Rhagair.....	3
1. Cyflwyniad.....	4
1.1 Cefndir.....	4
1.2 Cyd-destun cyfreithiol.....	5
2. Amcanion cydraddoldeb.....	7
2.1 Datblygu ein hamcanion cydraddoldeb ar gyfer 2018 i 2022.....	7
2.2 Diben ein hamcanion cydraddoldeb.....	7
2.3 Cynnwys ac ymgysylltu â phobl sy'n defnyddio gofal a chymorth.....	8
2.4 Amcanion cydraddoldeb ar gyfer 2018 i 2022.....	9
2.5 Darparu gwybodaeth i chi.....	11
2.6 Amcanion cyflog.....	11
3. Gwybodaeth am gydraddoldeb.....	12
3.1 Monitro.....	12
4. Aseidiadau effaith.....	13
4.1 Ein dull.....	13
5. Dysgu a datblygu.....	14
5.1 Gweithlu hyderus.....	14

Rhagair

Mae hyrwyddo cydraddoldeb a gwerthfawrogi gwahaniaethau pobl yn ganolog i werthoedd craidd Gofal Cymdeithasol Cymru. Maen nhw'n hanfodol hefyd i gefnogi llesiant pobl sydd angen gofal a chymorth, neu ofalwyr sydd angen cymorth.

Sefydlwyd Gofal Cymdeithasol Cymru ym mis Ebrill 2017, a hwn yw'n Cynllun cydraddoldeb strategol cyntaf. Mae'r cynllun wedi'i lywio a'i ddatblygu drwy gynnwys ac ymgysylltu â phobl sy'n defnyddio gofal a chymorth, a'u gofalwyr.

Mae gennym rôl hanfodol i'w chwarae wrth feithrin hyder y gweithlu a'u cefnogi i weithio mewn ffyrdd sy'n hyrwyddo cydraddoldeb. Rydym am arwain a chefnogi gwelliant yn y modd y darperir gofal a chymorth hefyd i sicrhau bod pobl yn cael profiad cadarnhaol heb ystyried eu nodweddion unigol, a all gyfyngu ar eu cyfle i gyflawni eu canlyniadau llesiant.

Mae hyrwyddo cydraddoldeb yn fwy na dim ond datgan sut y byddwn yn bodloni ein gofynion statudol. Mae'n rhan annatod

o'r ffordd rydym yn cyflawni ein busnes. Rydym wedi ymrwymo i hyrwyddo cydraddoldeb a darparu amgylchedd cynhwysol a chefnogol i staff ac eraill sy'n gweithio'n agos gyda ni.

Byddwn yn rhoi ein Cynllun cydraddoldeb strategol ar waith dros y pedair blynedd nesaf. Mae'n hanfodol ein bod ni'n bodloni'r amcanion cydraddoldeb a nodwyd gennym yn y cynllun hwn er mwyn cynnal hyder yr holl gymunedau a wasanaethwn – y bobl sy'n defnyddio gofal a chymorth, y gweithlu gofal cymdeithasol a'n staff.

Sue Evans
Prif Weithredwr, Gofal
Cymdeithasol Cymru

1. Cyflwyniad

1.1 Cefndir

Mae ein Cynllun cydraddoldeb strategol yn nodi sut y byddwn ni, trwy ein rôl a'n swyddogaethau, yn hybu a hyrwyddo cyfle cyfartal ar gyfer y cymunedau a wasanaethwn:

- y bobl sy'n defnyddio gofal a chymorth, eu teuluoedd a'u gofalwyr
- y gweithlu sy'n darparu gofal a chymorth
- ein staff.

Sefydlwyd Gofal Cymdeithasol Cymru ym mis Ebrill 2017, gan ddod â rheoleiddio'r gweithlu gofal cymdeithasol, datblygu'r gweithlu a gwella gwasanaethau ynghyd mewn un sefydliad. Rydym yn ymwneud â llunio'r blaenoriaethau ymchwil ar gyfer gofal cymdeithasol a meithrin cysylltiadau cryfach â gofal a chymorth hefyd.

Ein gweledigaeth yw i bob person sydd angen gofal a chymorth fyw'r bywyd sy'n

bwysig iddyn nhw. Mae gennym rôl hanfodol wrth wella deilliannau llesiant i blant ac oedolion sy'n defnyddio gofal a chymorth, eu teuluoedd a'u gofalwyr.

Mae'r Cynllun cydraddoldeb strategol hwn yn seiliedig ar yr egwyddor o **hyrwyddo cydraddoldeb a gwerthfawrogi amrywiaeth**.

Mae'n egluro:

- ein hamcanion cydraddoldeb
- sut byddwn yn nodi a chasglu gwybodaeth berthnasol am gydraddoldeb
- sut byddwn yn cyhoeddi gwybodaeth berthnasol am gydraddoldeb
- sut byddwn yn cynnal asesiadau effaith
- sut byddwn yn hyrwyddo gwybodaeth a dealltwriaeth o'r dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol a phenodol i'n staff.

1.2 Cyd-destun cyfreithiol

Beth fyddwn yn ei wneud

Tra bod gennym ddyletswydd statudol i gyhoeddi cynllun cydraddoldeb strategol, ein huchelgais yw mynd y tu hwnt i hyn ac egluro'n hymrwymiad i wella deilliannau llesiant i bobl sy'n defnyddio gofal a chymorth.

Byddwn yn gwneud hyn trwy fynd i'r afael â gwahaniaethu ar sail:

- rhywedd
- statws priodasol
- tarddiad ethnig
- dewis iaith
- cred grefyddol
- cyfeiriadedd rhywiol
- oedran
- anabledd
- cyfrifoldebau teuluol/domestig
- unrhyw nodwedd unigol arall, a all gyfyngu ar gyfle person i gyflawni ei ganlyniadau llesiant.

Deddf Cydraddoldeb 2010

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cwmpasu neu'n rhoi amddiffyniad i'r grwpiau canlynol:

- oedran
- anabledd
- ailbennu rhywedd
- hil
- crefydd neu gred
- rhyw
- cyfeiriadedd rhywiol
- priodas a phartneriaeth sifil

- beichiogrwydd a mamolaeth.

Mae'r rhain yn cael eu galw'n "nodweddion gwarchoddedig" bellach.

Y ddyletswydd cydraddoldeb gyffredinol

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn rhoi dyletswydd cydraddoldeb gyffredinol ar gyrff y sector cyhoeddus. Mae hyn yn golygu, pan fyddwn ni'n ymgymryd â'n swyddogaethau, bod gofyn i ni roi sylw dyledus i:

- ddileu gwahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir o dan y Ddeddf
- hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig berthnasol a'r rheini nad ydynt yn ei rhannu
- meithrin cysylltiadau da rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig berthnasol a'r rheini nad ydynt yn ei rhannu.

Dyletswyddau penodol

Mae **Deddf Cydraddoldeb 2010** yn nodi **dyletswyddau penodol** yng Nghymru sy'n rhoi cyfrifoldebau ychwanegol ar gyrff cyhoeddus fel ni. Mae'r dyletswyddau hyn yn cynnwys:

- datblygu amcanion cydraddoldeb
- cyhoeddi cynllun cydraddoldeb strategol
- cynnal gwaith ymgysylltu effeithiol gyda grwpiau â nodwedd warchoddedig a/neu'r rhai sy'n cynrychioli eu buddiannau
- asesu effaith polisiau ac ymarfer
- casglu a chyhoeddi gwybodaeth berthnasol ar gydraddoldeb
- datblygu amcan gwahaniaeth cyflog rhwng y rhywiau
- cyhoeddi adroddiad cydraddoldeb blynyddol
- hyfforddi staff
- ymgorffori cydraddoldeb mewn gwaith caffael.

Ein hymrwymiad i'r Gymraeg

Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldebau o dan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a'n rôl arweinyddiaeth o ran cefnogi fframwaith Llywodraeth Cymru *Mwy na geiriau – fframwaith strategol ar gyfer gwasanaethau Cymraeg mewn iechyd, gwasanaethau cymdeithasol a gofal cymdeithasol.*

Mae ein Cynllun Iaith Gymraeg cyfredol (Deddf yr Iaith Gymraeg 1993) a safonau'r Gymraeg sydd ar ddod yn egluro sut byddwn yn mynd i'r afael â'r angen i drin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal. Er nad yw'r Gymraeg yn nodwedd warchoddedig o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010, mae ein dull gweithredu a'n gwerthoedd yn sicrhau bod ein gwaith a'n penderfyniadau polisi yn hyrwyddo pwysigrwydd yr iaith Gymraeg i bobl sy'n defnyddio gofal a chymorth, a'u teuluoedd a'u gofalwyr.

2. Amcanion cydraddoldeb

2.1 Datblygu ein hamcanion cydraddoldeb ar gyfer 2018 i 2022

Rydym wedi datblygu ein hamcanion cydraddoldeb ar gyfer 2018 i 2022 trwy ddefnyddio'r blaenoriaethau a nodwyd a'r dadansoddiad tueddiadau o'r ffynonellau canlynol:

- yr ymatebion i'r ymgynghoriad a gawsom am [ein cynllun strategol 2017 i 2022](#)
- nodau llesiant Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- adborth gan ein staff ar flaenoriaethau cydraddoldeb sy'n dod i'r amlwg
- canlyniadau ein hasesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb
- y themâu sy'n dod i'r amlwg o [Adroddiad cenedlaethol asesu'r boblogaeth](#)
- proffil cydraddoldeb y gweithwyr gofal cymdeithasol sydd wedi cofrestru gyda ni.

2.2 Diben ein hamcanion cydraddoldeb

Rydym yn cydnabod ein rôl arweinyddiaeth o ran hyrwyddo cydraddoldeb a gwerthfawrogi amrywiaeth ar draws y sector gofal cymdeithasol. Ein diben yw datblygu amcanion cydraddoldeb sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau ac sy'n ymateb i anghenion amrywiol y cymunedau a wasanaethwn:

- **unigolion â nodweddion gwarchoddedig** – mae pobl yn cael gofal a chymorth mewn ffyrdd sy'n adlewyrchu eu hanghenion penodol
- **y gweithlu'n darparu gofal a chymorth** – mae'r gweithlu'n adlewyrchu amrywiaeth poblogaeth Cymru ac mae'n deall sut i ymateb i anghenion gofal a chymorth amrywiol unigolion sydd â nodweddion gwarchoddedig
- **ein staff** – mae ein staff yn adlewyrchu amrywiaeth y boblogaeth yng Nghymru ac yn deall anghenion gofal amrywiol y rhai sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig a sut y dylent ymateb i'r angen hwnnw.

Mae'n bwysig i ni sicrhau bod ein hamcanion cydraddoldeb yn cyd-fynd ag egwyddorion ac ethos Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016.

2.3 Cynnwys ac ymgysylltu â phobl sy'n defnyddio gofal a chymorth

Pan fyddwn yn pennu ein hamcanion cydraddoldeb, mae'n bwysig ein bod yn gwrandao ar farn y rhai sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig ac yn adlewyrchu'r farn honno. Nid yn unig oherwydd bod gennym ddyletswydd gyfreithiol i wneud hynny, ond hefyd er mwyn i ni sicrhau bod ein gwaith yn cael ei lywio gan farn ac anghenion pobl ag un neu fwy o nodweddion gwarchoddedig. Mae ein chwe nod cydraddoldeb wedi'u llywio gan bobl sy'n defnyddio gofal a chymorth, eu teuluoedd a'u gofalwyr.

Daeth 43 o gyfranogwyr i'n grwpiau ffocws ac roeddent yn cynnwys menywod, pobl hŷn a phobl anabl ar draws grwpiau namau, gan gynnwys pobl â namau dysgu, iechyd meddwl, synhwyraidd, gwybyddol a chorfforol, a chyflyrau iechyd hirdymor. Dywedodd sawl cyfranogwr eu bod yn bobl anabl â namau lluosog. Roedd y cyfranogwyr yn cynnwys pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig (BME) a phobl iau hefyd, a nifer ohonynt yn dweud eu bod yn ofalwyr ar hyn o bryd neu wedi bod yn ofalwyr.

Rydym yn ddyledus i'r bobl hynny a wnaeth lywio datblygiad ein hamcanion cydraddoldeb, a phawb a roddodd o'u hamser i wneud sylwadau ar ein cynlluniau. Rhoddodd llawer o bobl eu hamser gyda haelioni a pharodrwydd, a hoffem gydnabod eu cyfraniad a diolch iddynt amdano. Bu eu hadborth yn amhrisiadwy wrth ein helpu i sicrhau bod yr amcanion cydraddoldeb yn adlewyrchu blaenoriaethau a phryderon cymunedau amrywiol yn well.

2.4 Amcanion cydraddoldeb ar gyfer 2018 i 2022

Bydd unigolion â nodweddion gwarchoddedig yn derbyn gofal a chymorth mewn ffyrdd sy'n adlewyrchu eu hanghenion penodol.

Amcan 1 - Codi ymwybyddiaeth o'r Côt Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Gofal Cymdeithasol (y Côt) ymhlith pobl sy'n defnyddio gofal a chymorth, eu teuluoedd a'u gofalwyr.

Pam mae hwn yn un o'n hamcanion?

Rydym am sicrhau bod pobl sy'n defnyddio gofal a chymorth, eu teuluoedd a'u gofalwyr yn gwybod am y Côt. Mae'r safonau yno i helpu i sicrhau bod pobl yn cael y cymorth sydd ei angen i fyw eu bywydau yn y ffordd sy'n adlewyrchu eu hanghenion.

Rydym wedi casglu tystiolaeth sy'n awgrymu nad oes fawr ddim gwybodaeth am y Côt ymhlith pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig. Gyda'r dystiolaeth gychwynnol hon, rydym wedi ymrwmo i ddefnyddio adnoddau a dulliau amrywiol i godi ymwybyddiaeth o'r Côt ymhlith y bobl amrywiol sy'n defnyddio gofal a chymorth yng Nghymru.

Mae'r bobl a ddaeth i'n grwpiau ffocws wedi dweud wrthym eisoes am nifer o gamau y gallwn eu cymryd i gyflawni'r amcan hwn.

Maent yn cynnwys:

- sicrhau bod y Côt ar gael mewn fformatau amrywiol
- sicrhau bod y Côt ar gael i bobl y tro cyntaf y byddant yn gofyn am wybodaeth a chyngor

• gweithwyr proffesiynol gofal cymdeithasol yn sicrhau bod pobl wedi deall y safonau a'r wybodaeth a roddwyd iddynt.

Amcan 2 – Ymchwilio i ymarfer da sy'n cefnogi gwella canlyniadau i bobl sy'n defnyddio gofal a chymorth a rhannu'r ymarfer hynny

Pam mae hwn yn un o'n hamcanion?

Rydym am sicrhau gwell canlyniadau i blant ac oedolion sy'n defnyddio gofal a chymorth, eu teuluoedd a'u gofalwyr. Rydym yn awyddus i ddeall a rhannu ymarfer da sy'n ymateb i anghenion gofal a chymorth cymunedau amrywiol Cymru.

Y blaenoriaethau ar gyfer gwelliant y cytunwyd arnynt gyda'n partneriaid yw:

- pobl sy'n byw gyda dementia
- plant sy'n derbyn gofal
- gofal a chymorth yn y cartref.

Mae gwaith eisoes yn digwydd i fynd i'r afael â'r materion hyn trwy strategaethau cenedlaethol a byddwn yn sicrhau bod ein gwaith parhaus yn cyd-fynd â'r amcan cydraddoldeb hwn.

Mae'r gweithlu sy'n darparu gofal a chymorth yn adlewyrchu amrywiaeth poblogaeth Cymru, ac yn deall sut i ymateb i anghenion gofal a chymorth amrywiol unigolion â nodweddion gwarchoddedig.

Amcan 3 – Cynorthwyo'r sector i sicrhau gweithlu amrywiol a chynrychioliadol

Pam mae hwn yn un o'n hamcanion?

Rydym am gael gweithlu gofal cymdeithasol sy'n fwy cynrychioliadol o'r cymunedau y mae'n eu gwasanaethu, yn enwedig lle mae gennym dystiolaeth o dangynrychiolaeth. Rydym am gydweithio â phartneriaid i nodi a mynd i'r afael â'r rhwystrau a all atal pobl sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig rhag ymuno â'r gweithlu gofal cymdeithasol.

Mae pobl sy'n defnyddio gofal a chymorth wedi dweud wrthym fod gweithlu amrywiol yn dod â syniadau, profiadau a sgiliau amrywiol sy'n cael effaith gadarnhaol ar y ffordd y caiff gofal ei ddarparu. Maent yn dweud wrthym hefyd fod hyrwyddo gofal cymdeithasol fel proffesiwn gwerthfawr yn hanfodol a sicrhau bod amrywiaeth o lwybrau mynediad ar gael i bobl i ymuno â'r sector. Rydym wedi ymrwmo i gefnogi cynaliadwyedd y gweithlu trwy ddatblygu a gweithredu strategaeth ar gyfer y gweithlu, a chynhyrchu adnoddau i gefnogi cyflogwyr a'r gweithlu.

Amcan 4 – Sicrhau bod cydraddoldeb, hawliau dynol, urddas a pharch yn parhau i fod yn sail i hyfforddiant gofal cymdeithasol

Pam mae hwn yn un o'n hamcanion?

Mae gofal cymdeithasol yng Nghymru yn newid. Mae mwy o bobl â nodweddion gwarchoddedig angen gofal a chymorth, ac

maent yn llygad eu lle'n mynnu eu bod yn cael gofal a chymorth sy'n diwallu eu hanghenion. Felly mae'n bwysig, os nad yn hanfodol bwysig, fod cydraddoldeb yn ganolog i hyfforddiant y gweithlu.

Rydym am sicrhau bod y gweithlu'n cael ei gefnogi ac yn darparu gofal cymdeithasol yn unol â'r gyfraith, a bod eu hymarfer yn adlewyrchu egwyddorion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Yr egwyddorion yw:

- **llais a rheolaeth** – rhoi pobl a'u hanghenion wrth wraidd eu gofal a'u cymorth, a rhoi llais iddynt a rheolaeth dros y canlyniadau sy'n eu helpu i gyflawni llesiant
- **atal ac ymyrraeth gynnar** – gallu cael gafael ar fwy o ofal a chymorth yn gynnar yn y gymuned i leihau neu ohirio'r angen am ofal a chymorth hirdymor
- **llesiant** – cynorthwyo pobl i gyflawni llesiant ymhob agwedd ar eu bywydau a mesur llwyddiant gofal a chymorth
- **cyd-gynhyrchu** – annog pobl i gymryd mwy o ran yn y gwaith o gynllunio a darparu'r gofal a'r cymorth a gânt.

Mae ein staff yn adlewyrchu amrywiaeth pobl Cymru ac yn deall anghenion gofal amrywiol y rhai sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig a sut y dylent ymateb i'r angen hwnnw.

Amcan 5 – Recriwtio a chadw gweithlu cynrychioliadol sydd â'r sgiliau a'r wybodaeth i gefnogi a hyrwyddo cyfle cyfartal

Pam mae hwn yn un o'n hamcanion?

Ein gweithlu yw ein hadnodd mwyaf gwerthfawr. Rydym wedi ymrwymo i hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth, a dileu pob math o wahaniaethu, erledigaeth ac aflonyddu yn y gweithle.

Mae gweithlu mwy amrywiol sy'n adlewyrchu'r cymunedau a wasanaethwn yn well yn parhau'n ganolog i'n hymdrechion i greu gweithle cynhwysol sy'n dysgu. Rydym am i'n staff fod yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau eu hunain i hyrwyddo cyfle cyfartal a meithrin perthynas dda ag eraill. Byddwn yn cyflawni hyn trwy weithgareddau hyfforddi a datblygu sydd wedi'u targedu.

Amcan 6 – Ehangu a gwella'r ffyrdd rydym yn cyfathrebu ac ymgysylltu â'r cyhoedd a'r gweithlu

Pam mae hwn yn un o'n hamcanion?

Mae'n bwysig i ni, fel sefydliad arweinyddiaeth gyhoeddus, ein bod yn cynyddu a gwella ein hymgysylltiad â phobl sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig, os ydym am wireddu ein gweledigaeth.

Rydym yn cyflawni gwaith hanfodol drwy ddod â phobl at ei gilydd i wella ansawdd y gofal a'r cymorth ledled Cymru, ac mae'n bwysig ein bod ni'n gwneud hyn mewn modd sy'n adlewyrchu un o'n gwerthoedd sef annog a galluogi pawb i weithio gyda'i gilydd. Mae cysylltu'n ystyrlon â chymunedau amrywiol yn cyfoethogi'n gwybodaeth gyffredin ac yn ein galluogi ni i gyflawni ein hamcanion trwy weithio gyda phobl, cyrff

eraill y sector cyhoeddus a darparwyr gofal ledled Cymru.

2.5 Darparu gwybodaeth i chi

I fod yn sefydliad effeithiol a thryloyw, mae'n bwysig ein bod ni'n adrodd ar ein perfformiad yn rheolaidd ac yn gofyn am eich adborth.

Byddwn yn datblygu a chyhoeddi cynllun gweithredu blynyddol i'n helpu i gyflawni'n hamcanion cydraddoldeb ac adrodd yn flynyddol am yr hyn a gyflawnwyd.

2.6 Amcanion cyflog

Rydym yn gyflogwr cyfle cyfartal. Nod ein trefniadau cyflog a graddio yw darparu cynllun modern, rhesymegol a chydlynol sy'n adlewyrchu natur fywiog a chymhlethdod y sefydliad. Mae'r cynllun yn darparu digon o hyblygrwydd i ymateb i anghenion staff hefyd, gan ganiatáu i ni gystadlu'n effeithiol yn y farchnad swyddi yng Nghymru.

Cwblhawyd ein harchwiliad cyflog cyfartal blynyddol ym mis Mawrth 2018 ac roedd yn cynnwys y canlynol:

- cymharu cyflogau dynion a menywod sy'n gwneud gwaith cyfartal
- adrodd ar y bwch cyflog rhwng y rhywiau
- nodi unrhyw fylchau cyflog
- esboniad am unrhyw fylchau
- manylion y camau y byddwn yn eu cymryd i fynd i'r afael ag unrhyw fylchau.

Cyhoeddir yr **adroddiad archwilio** ar ein gwefan. Rydym yn falch o gadarnhau nad oes unrhyw dystiolaeth o wahaniaethu ar sail cyflog ar sail unrhyw un o'r nodweddion gwarchoddedig. Fodd bynnag, rydym wedi ymrwymo i fonitro ac adrodd yn flynyddol.

3. Gwybodaeth am gydraddoldeb

3.1 Monitro

Rydym wedi ymrwymo i gyflawni ein dyletswyddau cydraddoldeb trwy wneud trefniadau priodol i nodi a chasglu gwybodaeth gydraddoldeb berthnasol am ein staff a'n rhanddeiliaid. Rydym yn defnyddio sawl dull gwahanol i gasglu'r wybodaeth hon, ac fe'u nodir isod.

Arolwg o'r gweithlu

Rydym yn gwneud arolwg cydraddoldeb ac amrywiaeth blynyddol o'n staff. Defnyddir y wybodaeth hon i adolygu effeithiolrwydd a chynwysoldeb ein prosesau recriwtio. Gellir ei ddefnyddio hefyd i sicrhau bod cyfle cyfartal mewn perthynas â dyrchafu staff, a chyfleoedd dysgu a datblygu.

Cofrestr Gweithwyr Gofal Cymdeithasol (y Gofrestr)

Rydym yn cofrestru gweithwyr cymdeithasol, myfyrwyr gwaith cymdeithasol, rheolwyr a gweithwyr gofal plant preswyl, rheolwyr gofal cartref a rheolwyr cartrefi gofal i oedolion yng Nghymru. Mae'r Gofrestr yn agored i weithwyr gofal cartref a bydd cofrestru'n orfodol o 2020 ymlaen.

Rydym yn monitro nodweddion gwarchodedig pawb sydd ar ein Cofrestr ac yn cyhoeddi adroddiadau proffil blynyddol amdanynt. Rydym yn casglu gwybodaeth am sgiliau Cymraeg y rhai sydd wedi cofrestru gyda ni hefyd. Mae'r broses hon o fonitro cydraddoldeb yn wirfoddol ac rydym yn cyhoeddi'r wybodaeth rydym yn ei chasglu fel rhan o'n hadroddiadau proffil blynyddol.

Set ddata gofal cymdeithasol genedlaethol i Gymru

Rydym yn gweithio gydag Uned Ddata

Cymru i ddatblygu cam cyntaf set ddata gofal cymdeithasol genedlaethol i Gymru. Bydd y set ddata hon yn darparu trosolwg cenedlaethol o ofal cymdeithasol yng Nghymru, yn ogystal â chynnig cyfle i werthuso, monitro ac ymchwilio i'r berthynas rhwng darparu gofal a chymorth, a'r canlyniadau i'r bobl sy'n ei dderbyn.

Mae'r set ddata'n cynnwys yr adrannau canlynol:

1. Y galw am wasanaethau gofal a chymorth

– oedolion a phlant yng Nghymru sydd ag anghenion gofal a chymorth presennol neu yn y dyfodol. Bydd hyn yn cynnwys data o adroddiad amddiffyn oedolion blynyddol Llywodraeth Cymru, rhagamcanion gwasanaethau gofal Daffodil Llywodraeth Cymru, a data am blant a phobl ifanc, gan gynnwys y Gofrestr Amddiffyn Plant.

2. Cyflenwi gwasanaethau gofal a chymorth

– gweithlu a gwasanaethau sy'n darparu gofal a chymorth. Bydd hyn yn cynnwys data a goladwyd o Staffio Gwasanaethau Cymdeithasol Awdurdodau Lleol Llywodraeth Cymru (STF), ein Cofrestr ac arolwg Cynllunio'r Gweithlu Gweithwyr Cymdeithasol.

3. Cyflawni gwasanaethau gofal a chymorth

– ansawdd y gofal a'r cymorth a ddarperir, a faint o arian mae awdurdodau lleol wedi'i wario ar ofal a chymorth. Bydd hyn yn cynnwys data o Ddangosyddion Strategol Cenedlaethol Llywodraeth Cymru.

4. **Pobl a chymunedau** – pobl sy'n byw yng Nghymru, yn ogystal â data iechyd, tai ac economaidd. Bydd yn cynnwys amcanestyniadau data poblogaeth yr Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol.

4. Asesiad effaith

4.1 Ein dull

Rydym yn defnyddio fframwaith asesu effaith i feithrin gwell ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o sut mae ein gwaith yn effeithio ar y rhai sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchodedig. Rydym yn defnyddio'r canfyddiadau i wella ein polisiau a'n harferion. Prif ddiben ein fframwaith yw sicrhau nad yw ein gwaith yn rhoi grwpiau penodol o bobl dan anfantais mewn unrhyw ffordd ac yn helpu i ganfod cyfleoedd i hyrwyddo cyfle cyfartal.

Mae dau gam i'n proses asesu effaith: asesiad effaith cychwynnol ac asesiad effaith llawn. Mae'r asesiad effaith cychwynnol yn ceisio nodi'r effaith debygol mewn perthynas â'r holl grwpiau gwarchodedig, a'r Gymraeg.

Os yw'r dystiolaeth yn cefnogi ymchwiliad pellach, byddwn yn cynnal asesiad effaith llawn gan gynnwys y rhai sy'n debygol o gael eu heffeithio gan y polisi.

5. Dysgu a Datblygu

5.1 Gweithlu hyderus

Rydym yn defnyddio fframwaith asesu effaith i feithrin gwell ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o sut mae ein gwaith yn effeithio ar y rhai sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig. Rydym yn defnyddio'r canfyddiadau i wella ein polisiau a'n harferion. Prif ddiben ein fframwaith yw sicrhau nad yw ein gwaith yn rhoi grwpiau penodol o bobl dan anfantais mewn unrhyw ffordd ac yn helpu i ganfod cyfleoedd i hyrwyddo cyfle cyfartal.

Mae dau gam i'n proses asesu effaith: asesiad effaith cychwynnol ac asesiad effaith llawn. Mae'r asesiad effaith cychwynnol yn ceisio nodi'r effaith debygol mewn perthynas â'r holl grwpiau gwarchoddedig, a'r Gymraeg.

Os yw'r dystiolaeth yn cefnogi ymchwiliad pellach, byddwn yn cynnal asesiad effaith llawn gan gynnwys y rhai sy'n debygol o gael eu heffeithio gan y polisi.

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government